

Свети-тѣ седмочисленници приготвихъ и много нови дѣятели, които не съ по-малка ревностъ сѫ се трудили да развиватъ Блѣгарска-та писменностъ и да ѝ обогатяватъ съ нови преводи и списания. Нѣка да назовемъ отъ нихъ:

а) *Епископа константина*, който е билъ ученикъ на св. Кирилла, както се види отъ слѣдующи-тѣ му думи: *шестокрылатъ силу въсаримъ шествую нынѣ по слѣду учителю, имени его и дѣлу послѣдуя.* Отъ него сѫ найдени: *Изборъ* отъ слова за недѣлни-тѣ Евангелія и *четири слова* отъ Атанасія Александрійскаго *проптическъ Ариане-шѣ*, които той е превель по желаніе-то на царя Симеона.

б) *Григорій пресвищеръ*, който е превель за царя Симеона една исторія гражданска и църковна отъ Гърцкия лѣтописецъ *Малала*. Григорій въ много мѣста е допълнилъ свой-тѣ преводъ съ изводи отъ други лѣтописци.

г) *Іоанъ Екзархъ Болгарский*, единъ отъ най-дѣятелни-тѣ и най-плодовити писатели во време-то на царя Симеона. — Отъ него имаме: *Шестодневъ*, т. е. подробно тѣлкованіе за сътвореніе-то на свѣтъ-тѣ, написано спроти св. Василія Великаго, Северіана Габалскаго и спроти размыщенія-та на самаго Іоана Екзарха. *Богословіе-то на св. Іоанна Дамаскина* подъ название „*Небеса*“. *Діалектика-та* или *Философія-та* на Іоанна Дамаскина, началото на *Негова-та Гърцка Грамматика*, която Іоанъ Екзархъ е малко нѣщо преправилъ спроти потрѣба-та на Славенския езыкъ.

Евангелски-тѣ чтенія. За св. Горазда ся говори, че е билъ твърдѣ искусенъ въ Славенскиц, Гърцки и въ Латински езыкъ (*utriusque linguae Slovenicæ et graecæ peritiissimus*). Въ житие-то на св. Метод се говори, за Горазда че той още е билъ „наученъ добръ въ Латинскыя книги“.